

Nacionalinės Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo Lietuvoje ceremonijos akimirkos

Svetlana Greičienė

Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo atstovė Lietuvoje

Pačioje Vilniaus senamiesčio širdyje, Švedijos ambasados rezidencijoje įvyko pirmoji Lietuvoje Nacionalinė Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo ceremonija, kurioje pagerbti konkurso partneriai, finalinio posėdžio komisijos nariai, apdovanotos finalininkės bei laureatė.

Renginio atidarymo metu Švedijos ambasadorė Lietuvoje Inger Buxton pabrėžė reikšmingą slaugytojų indėlį sveikatos priežiūros sistemoje, ypač atsiskleidusį COVID-19 pandemijos metu. Ambasadorė net neabejoja, kad slaugytojams yra reikalingas palaikymas, o Jos Didenybės Švedijos Karalienės Silvijos globojamas slaugos apdovanojimas įgalina slaugos specialistus kurti, padrąsina juos reikšti savo idėjas, gerinančias sveikatos priežiūros paslaugų kokybę.

Slaugos namų „Addere Care“ bendrąjūrėjas Algirdas Jotautas ir Švedijos ambasadorė Lietuvoje Inger Buxton.
Organizatorių nuotr.

Pagrindinio projekto organizatoriaus Lietuvoje „Addere Care“ bendrąjūrėjas Algirdas Jotautas dėkojo visiems paraiškas pateikusiems konkurso dalyviams, juk visos idėjos yra unikalios ir vertos įgyvendinimo. „Addere Care“ atstovas paskatino visus slaugytojus ir slaugos studentus dalyvauti kitame konkurso cikle nuo šių metų rugsėjo 1 d. ir teikti paraiškas su idėjomis, susijusiomis su vyresnio amžiaus arba sergančiųjų demencija slaugos kokybės gerinimu.

Konkurso organizatorius „Addere Care“, įgyvendindamas Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo projektą, glaudžiai bendradarbiavo su trimis partneriais – Švedijos ambasada Vilniuje, Lietuvos slaugytojų vadovų sąjunga (LSVS) ir „Corpus Medica /Salts Healthcare“. Per ceremoniją visiems partneriams buvo įteiktos padėkos.

LSVS prezidentė dr. Daiva Zagurskienė džiaugėsi, kad Lietuvoje atsirado galimybė esamiems ir būsimiems slaugytojams ne tik generuoti idėjas, bet ir jas skleisti plačiai visuomenei. „Kadangi slaugytojo profesija dažnai

siejama su kuklumu, tai šis projektas keičia stereotipinį požiūrį ir suteikia platformą kalbėti apie slaugytojus kaip inovatorius, kūrėjus“, – teigė dr. D. Zagurskienė.

O „Corpus Medica /Salts Healthcare“ atstovė Justina Znotinaitė akcentavo užsimezgsų produktyvų bendradarbiavimą tarp farmacijos atstovų ir slaugos specialistų, nes 2020–2021 metų konkurso laimėtoja stažuotės metu aplankė ir „Corpus Medica“ farmacijos kompaniją, susipažino su vaistinių preparatų registravimo principais Lietuvoje, sužinojo, koks ilgas ir iššūkių pilnas vaisto kelias nuo pagaminimo iki atsidūrimo ligoninėse, vaistinių lentynose.

Visos gautos paraiškos su slaugytojų ir slaugos studentų idėjomis konkurso metu buvo atidžiai peržiūretos, vertinamos. Tam reikėjo suburti kompetentingą vertinimo komisiją, kuri dirbo 2020 m. lapkričio–gruodžio mėnesiais. Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo finalinės vertinimo komisijos sudėtyje buvo Baltijos paliatyvosios priežiūros asociacijos įkūrėjas, Sveikatos apsaugos ministerijos patarėjas Marius Čiurlionis, kuris, sakydamas kalbą Nacionalinėje Karalienės Silvijos apdovanojimo ceremonijoje, pažymėjo ypač glaudžius Lietuvos ryšius su Švedija, padėjusiai mūsų šaliai kuruoti ir skurti sveikatos apsaugos sistemą nuo pat Nepriklausomybės atgavimo.

Slaugos namų „Addere Care“ slaugos vadovė Malin Wickelgren ir Baltijos paliatyvosios priežiūros asociacijos įkūrėjas, Sveikatos apsaugos ministerijos patarėjas Marius Čiurlionis. *Organizatorių nuotr.*

Konkurso organizatoriai neįsivaizdavo paraiškų vertinimo komisijos be pacientų atstovo. Juk dauguma pateiktų idėjų buvo skirtos būtent jiems. Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacija (POLA) yra kryptinga ir nuosekliai veikianti, didžiausia pacientus vienijanti organizacija Lietuvoje, ir jos direktorės Neringa Čekienės pastabos bei patarimai buvo labai vertingi finalinio posėdžio metu. „Slaugytojai yra svarbūs ne tik pacientams, bet ir pacientų artimiesiems. Nuo slaugytojų priklauso daug. Visų pirma – tai viltis. Slaugytojai ne tik palengvina fizinius simptomus, bet ir yra tie pirmieji, kurie nuramina. Tą girdžiu iš mūsų bendruomenės narių. Būtent todėl labai džiaugiasi dalyvaudama vertinimo komisijoje, skaitydama šimtus idėjų, kurių centre pirmiausia buvo žmogus ir projektai, kaip jam padėti. Kadangi 2020 m. konkurso tema – COVID-19 iššūkiai sveikatos priežiūroje, tai daug pateiktų idėjų buvo susijusios su bendravimu: kaip priartinti sergantįjį prie artimųjų, kaip išsklaidyti tą nerimą, kaip spręsti bendravimo trūkumą. Juk visi žinome, kad nuo žmogaus nusiteikimo ir noro gyventi priklauso noras sveikti“, – įžvalgomis dalijosi N. Čiakienė.

Kaip COVID-19 suvaldymo ekspertė pirminėje paraiškų atrankoje dalyvavo Andželika Zavackienė, VšĮ Respublikinės Klaipėdos ligoninės direktoriaus pavaduotoja, LSVS valdybos narė. A. Zavackienė Nacionalinė

Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo Lietuvoje ceremoniją pavadino istoriniu įvykiu slaugai. Slaugos vadovė pažymėjo, kad šis projektas yra svarbus ne tik slaugos profesijos įvaizdžio kūrimui, bet ir abiturientų apsisprendimui studijuoti slaugą.

Iš kairės: Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijos direktorė Neringa Čiakienė, Lietuvos slaugytojų vadovų sąjungos prezidentė dr. Daiva Zagurskienė, VšĮ Respublikinės Klaipėdos ligoninės direktoriaus pavaduotoja Andželika Zavackienė, Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo atstovė Lietuvoje Svetlana Greičienė. *Organizatorių nuotr.*

Komisijos sprendimu į konkurso finalą pateko 6 idėjos, kurias pateikė 2 praktikuojančios slaugytojos ir 2 slaugos studentės. Ne visos finalininkės turėjo galimybę dalyvauti ceremonijoje, tačiau su jomis organizatoriai susitiks vėliau ir pasidžiaugs jų pasiekimais.

Finalininkė Aušra Dubosienė, išplėstinės praktikos slaugytoja, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) ligoninės Kauno klinikų slaugos vadovė, pastebėjo, kad COVID-19 rezultatų laukiantys arba sergantys pacientai yra izoliuojami, jie ne visada gali sužinoti išsamią informaciją apie savo būklę, taikomą gydymą ir sveikatos priežiūros paslaugų taktiką, todėl Aušra pasiūlė įrengti interaktyvų ekraną su vaizdine grafika palatose. Interaktyviame ekrane pacientai galėtų gauti informaciją apie gydymo ir slaugos veiksmų taktiką: pvz., kokia yra artimiausia procedūra ir (arba) tyrimas paskirti, kokie jau yra atlikti.

Kita finalininkė Rima Kalinauskaitė paraiškų teikimo metu studijavo Kauno kolegijoje, o dabar dirba LSMU ligoninėje Kauno klinikose. Rima suprato, kad nėra vieningos sistemos, kuria vadovaujantis būtų prižiūrimos pacientų, kurie yra seduojami arba kurių kvėpavimas yra palaikomas ventiliavimo aparatu, akys, tad pasiūlė idėją sukurti aiškius ir paprastai taikomus akių priežiūros protokolus, taip minimaliai sumažinant pacientų akių pažeidimo riziką.

Šventiniame apdovanojimo renginyje dalyvavo finalininkė Aliesia Dulevičienė, VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės filialo Likėnų reabilitacijos ligoninės vyresnioji slaugytoja. Į finalą pateko net dvi Aliesios inovatyvios idėjos: „Gijos riešinė“ ir „Racionalus įprotis“. Aliesia atliko pacientų apklausą ir pastebėjo, kad sunkiausia jiems yra sekti savo vaistų vartojimą bei suplanuoti besibaigiančių vaistų recepto išrašymą. Tad pasiūlė išmaniosios apyrankės ir dėžutės konceptą, kuriuo galima sekti medikamentų vartojimą ir priminti pacientams vaistų vartojimo laiką, taip pat stebėti vaistų likučius ir pranešti apie vaisto vartojimo rekomendacijas.

Iš kairės: Slaugos namų „Addere Care“ bendrąjkūrėjas Algirdas Jotautas, Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo finalininkė Aliesia Dulevičienė, Švedijos ambasadorė Lietuvoje Inger Buxton. *Organizatorių nuotr.*

Nacionalinį Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimą pelnė Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto studentė Karolina Adomavičiūtė, kuri pateikė idėją, palengvinančią slaugytojų bei pacientų žodinę komunikaciją. Karolina siūlo prie paciento lovos pritvirtinti nedidelį elektroninį įrenginį, kuris įrašytų paciento balsą ir nusiųstų balso pranešimą slaugytojams. Jie tokiu pačiu būdu galėtų atsakyti pacientui. Specialisto kompiuteryje būtų matoma, kuris pacientas ir kada atsiuntė laišką. Visi laiškai būtų saugomi, o prireikus juos būtų galima išklausti dar kartą. Toks bendravimas balso laiškais galėtų vykti ir tarp visų sričių ir skyrių specialistų per išmaniąją programėlę jų darbo kompiuteriuose ar telefonuose.

Laidos „Laba diena, Lietuva“ tiesioginė LRT transliacija. Iš kairės: slaugos namų vykdančioji direktorė Barbora Butkutė, LRT reporterė Dovilė Lisauskaitė-Mačiukė, Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo laureatė Karolina Adomavičiūtė. *Organizatorių nuotr.*

Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo laureatė Karolina Adomavičiūtė.

Organizatorių nuotr.

Be Nacionalinio apdovanojimo, Karolina laimėjo individualiai pritaikytą stažuotę, 6000 Eur stipendiją bei kelionę į Švediją, į Karališkuosius rūmus Stokholme, kur jai asmeniškai bus įteikta jos Didenybės Švedijos Karalienės padėka. Laureatės stažuotės akimirkos užfiksuotos jos asmeninėje socialinio tinklo „Instagram“ paskyroje.

Visos Karalienės Silvijos slaugos apdovanojimo naujienos lietuvių kalba yra skelbiamos *Facebook* paskyroje *Queen Silvia Nursing Award Lithuania*.

Pagrindinis konkurso organizatorius slaugos namai *Addere care*, ragina visus Lietuvos praktikuojančius slaugytojus ir slaugos programose studijuojančius studentus aktyviai dalyvauti kitame paraiškų teikimo cikle nuo šių metų rugsėjo mėnesio.